

"DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ"

HALUK GERGER İLE SÖYLEŞİ

*H. Kıvrılcımlı'nın
söylediği gibi
Avrupa'da
kapitalizmin oluşum
surecinde yönetici
sınıflar kendi halk ve
emekçilerini kıyasıya
sömürmüşlerdir.
Fakat bu süreçte
aynı zurnanda da
ülkeyi
yüceltmişlerdir
emekçi sınıflara da
refah götürmeyi
başarmışlardır.*

Düşünce yetisi doğuştan gelen bir yetidir ama doğuştan gelen bu yetinin geliştirilebilmesi için başka bazı ön koşullarla beslenmelidir. Bu ön koşullar içinde bilgi edinme, haber alma ve eğitim gibi başka on özgürlükler gereklidir.

Düşünce özgürlüğü kavramının anlamlandırılması için sonrasında da bazı hak ve özgürlükler gündeme gelmektedir. Bunlar içinde düşünceyi açıklama, eyleme dökme ve düşünceyi örgütleyebilme hak ve özgürlükleri yer almaktadır.

Düşünceyi açıklamak suç olduğunda tüm temel insan hakları yer yer yok olmakta ya da ihlal edilmektedir.

Türkiye'de düşünce özgürlüğünü engelleyen kaynakları ele aldığımızda ilk olarak yönetenlerle ilgili sorunları görmekteyiz. En başta şu ayrımı yapmalıyız hak kavramının olabilmesi için hakların ihlal ediliyor olması' gerekli, yoksa hak arama sorunu olmaz.

H. Kıvrılcımlı'nın söylediği gibi Avrupa'da kapitalizmin oluşum sürecinde yönetici sınıflar kendi halk ve emekçilerini kıyasıya sömürmüşlerdir. Fakat bu süreçte aynı zamanda da ülkeyi yüceltmişlerdir emekçi sınıflara da refah götürmeyi başarmışlardır.

Ekonomik olanaklar olduğunda, yönetilen kesimler tatmin olduğu ölçüde ilişkiler karşılıklı hoşgörüyü, demokrasiye dayanır olmuştur.

Yöneten sınıflar şayet "iyi yönetiyorsa" elbette, daha demokratik çerçevede yönetebileceklerdir. Aksi halde yönetimlerinden kopmaları kaçınılmazdır. Demokrasi ve insan haklarından korkarlar baskıya ve militarizme yönelme zorunda kalabilirler.

Türkiye burjuvazisi çeşitli tarihsel, ekonomik, sosyal nedenlerden

dolayı hoşgörü ve demokrasi ortamı içinde yönetme gücüne sahip değildir. Bu yüzden hep baskıcı olmuştur. Demokrat olmak için güçlü olmak gerekir. Kendine güvenmeli ve yönettikleri grupları manipüle edecek güce sahip olmalıdır, toplumun beklentilerine cevap verebilmelidir, Güçlü olduğu oranda demokrat olabilir. Türkiye burjuvazisi böyle olamamıştır. Çünkü birikimsizdir. Sadece sermaye değil kültürel ve sosyal birikime de sahip değildir. Avrupa burjuvazisinin aksine bir gelişme ve toplumsal sınıflara refah yayabilecek güce ulaşamamış sınıftır. Dünya kapitalizminin bir parçası olarak başka kapitalizm ile de bir bağımlılık ve rekabet içindedir. Rekabet boyutunda Türkiye burjuvazisi kısa sürede sermaye birikimini tamamlamak zorunda. Emekçisini kısa sürede olabildiğince çok sömürebilmek zorunda; kısaca ikili bir baskı kurma durumundadır.

Gelişmiş ülkelerin tarihi emekçi sınıfların çok kanlı bastırılması üzerine kurulmuştur.

Türkiye Burjuvazisi gönüllülüğe rızaya dayalı sömürü ilişkilerini kuramadığı için zora dayanmış. Kapitalizmin gelişebilmesi için gönüllü üretim süreci gereklidir, özgür üretim ilişkileri olmadığı sürece kapatafizmin dinamizm kazanması mümkün değildir. Türkiye'de kapitalizm, zora dayandığından bir türlü istenilen gelişmeyi gösterememiştir. Böylece az gelişmişlik çemberinde bir kısır döngü oluşmuştur.

Yöneticiler yönetememe krizine düşmüşlerdir. Zorla sadece günü kurtarmakta ama sonuçta yönetememekte bu yüzden de giderek tıkanmakta ve o doğasındaki kısıcılıklarını arttırmaktadır.